

درس پنزدهم

نوروز

کلمات هم معنی

..... نخستین:

کهن: قدیمی

اعضا: افراد

..... جشن:

..... درگذشتگان:

..... جهان:

..... آماده:

..... سرسبزی:

..... باعث:

..... پایان:

..... در این هنگام:

..... سال نو:

..... اکنون:

..... هنگام:

..... آرامگاه:

کلمات هم معنی

..... نخستین: اولین

..... کهن: قدیمی

..... اعضا: افراد

..... جشن: سور و شادی

..... درگذشتگان: مردگان

..... جهان: دنیا

..... آماده: حاضر

..... سرسبزی: خرّمی

..... باعث: سبب

..... پایان: آخر

..... در این هنگام: در این زمان

..... سال نو: سال جدید

..... اکنون: حالا

..... هنگام: زمان

..... آرامگاه: مقبره

کلمات مخالف

..... ≠ نخستین

..... ≠ قبل از

..... ≠ شروع

..... ≠ کهن

..... ≠ پاکیزه

..... ≠ جدید

..... ≠ بزرگ‌ترها

..... ≠ آباد

..... ≠ شمع‌های روشن

کلمات مخالف

..... نخستین ≠ آخرین

..... قبل از ≠ بعد از

..... شروع ≠ پایان

..... کهن ≠ جدید

..... پاکیزه ≠ کثیف

..... جدید ≠ قدیم

بزرگ‌ترها ≠ کوچک‌ترها

آباد ≠ ویران

شمع‌های روشن ≠ شمع‌های خاموش

درنا در حال جمع کردن وسایل خود بود که برنا او را صدا زد و گفت: درنا جان بیا به کمک پدر و مادر برویم و در خانه‌تکانی به آن‌ها کمک کنیم. می‌دانی که نوروز نزدیک است و باید خود را برای شروع سال جدید آماده کنیم.

برنا گفت: مثلاً چه کارهایی باید انجام دهیم؟ اصلاً نوروز یعنی چه؟

درنا هم برای این که برنا با نوروز و کارهایی که قبل و بعد از شروع سال جدید باید انجام دهند، آشنا شود این چنین توضیح داد:

در کشور ما روز اول فروردین، نخستین روز سال نو است که به آن «نوروز» می‌گویند و ایرانیان هزاران سال است که آن را جشن می‌گیرند.

کارهایی که قبل از شروع سال جدید انجام می‌دهند عبارتند از:
خانه‌تکانی

چیدن سفره‌ی هفت‌سین (آینه، شمع‌دان، قرآن، ماهی قرمز، ساق، سنجید سنبه، سبزه، تخم‌مرغ‌های رنگی، سیره سرکه و سیب)

شرکت در جشن نیکوکاری

پس از آن که این کارها را انجام دادیم هنگام تعطیل سال، همه‌ی اعضای خانواده در کنار هم می‌نشینند و دعا می‌خوانند.

پس از شروع سال جدید معمولاً کارهای زیر انجام می‌شود:

دید و بازدید

عیدی دادن بزرگ‌ترها به کوچک‌ترها

رفتن به جاهای زیارتی، آرامگاه شهیدان و درگذشتگان

واژه‌سازی با اضافه کردن «کار»

اگر کلمه «کار» به آخر بعضی از کلمات فارسی اضافه شود انجام دهنده کاری را معرفی می‌کند.

به این مثالها توجه کن:

ورزش + کار ← ورزش‌کار: یعنی کسی که ورزش می‌کند.

شب + کار ← شب‌کار: یعنی کسی که شب کار می‌کند.

حالا شما کلمات زیر را بخوان و معنی هر کدام را بگو.

نیکوکار - گچ‌کار - هم‌کار - خدمت‌کار - بی‌کار - طلب‌کار

جمع کلمات نشانده آخر (ه ه) با «ان»

اگر در پایان کلمه‌ای، نشانه‌ی (ه ه) باشد و بخوایم آن را با «ان» جمع ببندیم، ابتدا نشانه‌ی (ه ه) را از آخر آن کلمه

حذف کرده و «گ» را جایگزین می‌نماییم و بعد با «ان» جمع می‌بندیم.

راننده + ان ← رانندگان یعنی چند راننده

پرنده + ان ← پرندگان یعنی چند پرنده

دونده + ان ← دوندگان یعنی چند دونده

الف: متن درس را با دقت بخوان و واژه‌هایی را که با نشانه‌های داده شده در جدول آغاز می‌شوند را بنویس.

ع	ج	ش	س

ب: با انتخاب یکی از نشانه‌های داده شده، کلمه‌ها را کامل کن.

ظ	ز	ذ	ض	بع.....ی
س	ص	ث		ت.....میم
س	ص	ث		ف.....ل

ظ	ز	ذ	ضرف
ق	غ			سما.....
ض	ز	ذ	ظ	اع.....ا

الف: متن درس را با دقت بخوان و واژه‌هایی را که با نشانه‌های داده شده در جدول آغاز می‌شوند را بنویس.

س	ش	ج	ع
سال - سفره - سیر سر سبز - سرکه - سماق سیب - سنجد - سبزه	شهیدان شیرینی شمع	جهان جشن جدید - جا	عید

ب: با انتخاب یکی از نشانه‌های داده شده، کلمه‌ها را کامل کن.

ظ	ز	ذ	ض	بع.....ی
س	ص	ث		ت.....م
س	ص	ث		ف.....ل

ظ	ز	ذ	ضرف
ق	غ			سما.....
ض	ز	ذ	ظ	اع.....ا

الف: متن درس را با دقت بخوان و واژه‌هایی را که با نشانه‌های داده شده در جدول آغاز می‌شوند را بنویس.

س	ش	ج	ع
سال - سفره - سیر سر سبز - سرکه - سماق سیب - سنجد - سبزه	شهیدان شیرینی شمع	جهان جشن جدید - جا	عید

ب: با انتخاب یکی از نشانه‌های داده شده، کلمه‌ها را کامل کن.

بعضی ظ ز ذ ض

تصمیم س ص ث

فصل س ص ث

ظرف ظ ز ذ ض

سماق ق غ

اعضا ض ز ذ ظ

۱ کلمات هم معنی را به هم وصل کن.

طراوت ❌

سرزمین ❌

اولین ❌

مقبره ❌

مردگان ❌

نخستین ❌

شادابی ❌

درگذشتگان ❌

آرامگاه ❌

میهن ❌

۲ درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آنها را بنویس.

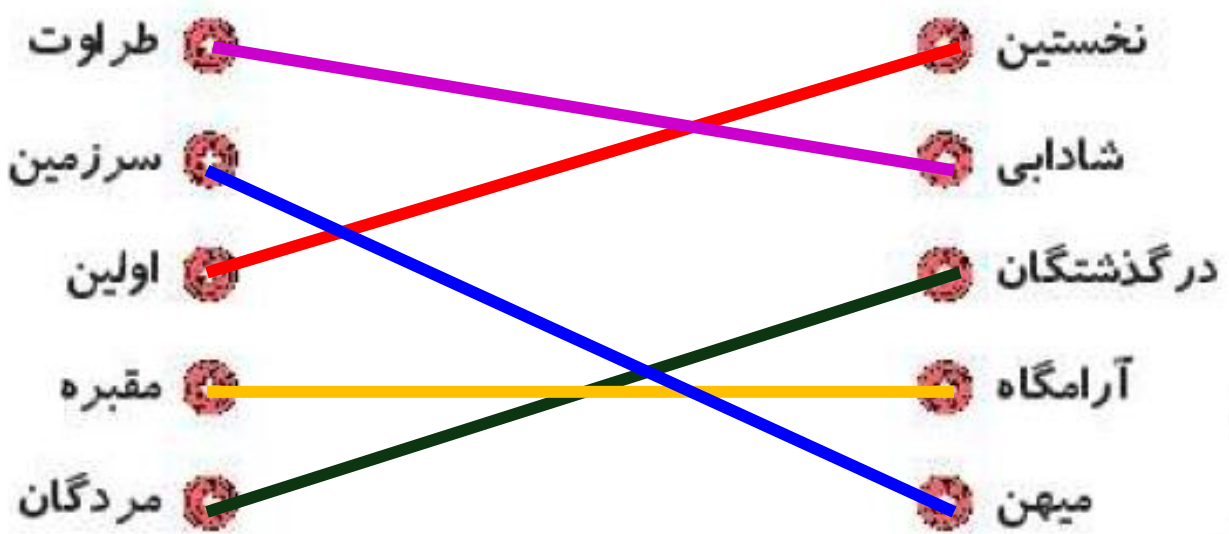
الف: فقط مردم ایران، اولین روز سال جدید را جشن می گیرند.

ب: مردم همه ی کشورها در سال نو سفره ی هفت سین پهن می کنند.

پ: تحویل سال وقتی است که سال کهنه به پایان می رسد.

ت: ایرانیان در نوروز به یکدیگر عیدی می دهند.

۱ کلمات هم معنی را به هم وصل کن.

۲ درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آنها را بنویس.

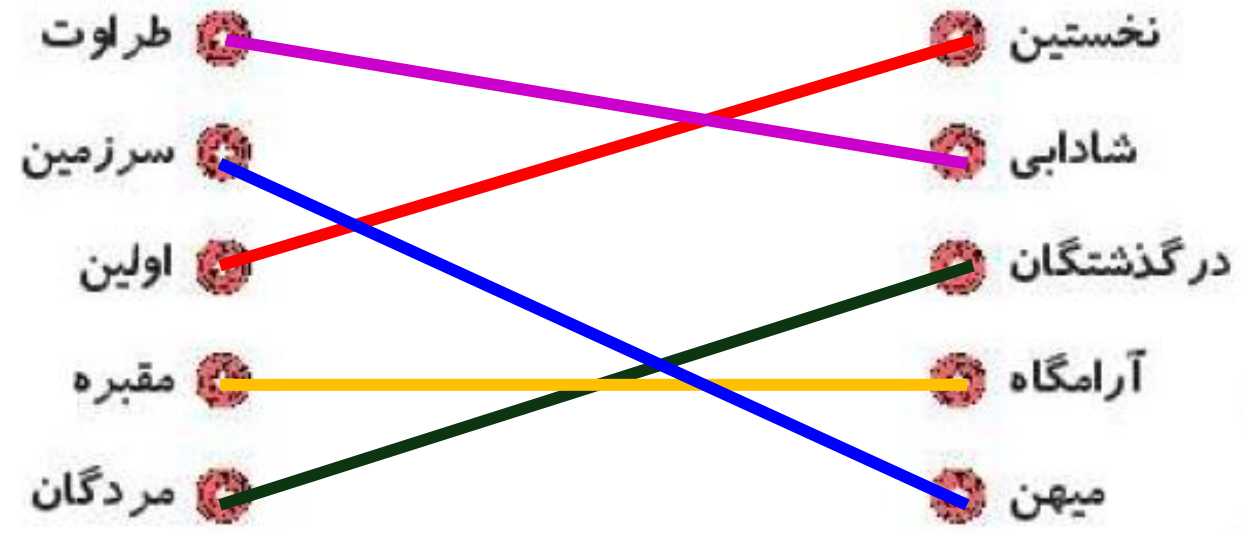
الف: فقط مردم ایران، اولین روز سال جدید را جشن می گیرند.

ب: مردم همه ی کشورها در سال نو سفره ی هفت سین پهن می کنند.

پ: تحویل سال وقتی است که سال کهنه به پایان می رسد.

ت: ایرانیان در نوروز به یکدیگر عیدی می دهند.

۱ کلمات هم معنی را به هم وصل کن.

۲ درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: ~~فقط مردم ایران، اولین روز سال جدید را جشن می‌گیرند.~~ ❌ همه ی مردم جهان

ب: ~~مردم همه ی کشورها در سال نو سفره ی هفت‌سین پهن می‌کنند.~~ ❌ کشور ایران

پ: تحویل سال وقتی است که سال کهنه به پایان می‌رسد. ✅

ت: ایرانیان در نوروز به یکدیگر عیدی می‌دهند. ✅

حروف در هم ریخته‌ی درون ستاره‌ها را کنار هم بگذار و کلمه‌ی رمز را پیدا کن.

کلمه‌ی رمز:

.....

درباره‌ی کلمه‌ی رمز، یک جمله بنویس.

جمله (۱)

.....

حروف در هم ریخته‌ی درون ستاره‌ها را کنار هم بگذار و کلمه‌ی رمز را پیدا کن.

کلمه‌ی رمز:

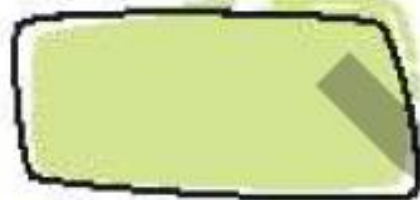
..... اخلاق

درباره‌ی کلمه‌ی رمز، یک جمله بنویس.

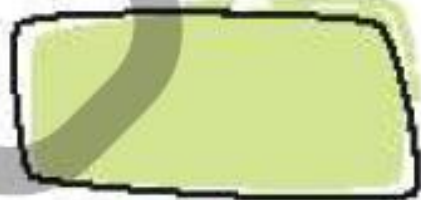
جمله (۱)

کلمات نوشته شده را بر اساس حروف الفبا مرتب کن.

سنجد - جشن - نوروز - هنگام - اخلاق - روشن - آینه - گل - آماده - سمنو

۵

۴

۳

۲

۱

۱۰

۹

۸

۷

۶

کلمات نوشته شده را بر اساس حروف الفبا مرتب کن.

سنبجذ - جشن - نوروز - هنگام - اخلاق - روشن - آینه - گل - آماده - سمنو

اخلاق

۱

آماده

۲

آینه

۳

جشن

۴

روشن

۵

سمنو

۶

سنبجذ

۷

گل

۸

نوروز

۹

هنگام

۱۰

۵ ماههای فصل بهار را نام ببر.

۶ به جای نقطه چین‌ها، کلمه‌هایی بگذار تا کلمه‌های جدیدی درست شود، سپس معنی هر یک را بنویس.

.....
.....
.....

یعنی:

.....
.....
.....

یعنی:

یعنی:

+ کار

.....
.....
.....

۵ ماههای فصل بهار را نام ببر.

خرداد

اردیبهشت

فروردین

۶ به جای نقطه چین‌ها، کلمه‌هایی بگذار تا کلمه‌های جدیدی درست شود، سپس معنی هر یک را بنویس.

یعنی کسی که تعمیر می‌کند.

یعنی:

تعمیرکار

یعنی کسی که کمک می‌کند.

یعنی:

مددکار

+ کار

مددکار

یعنی کسی که ورزش می‌کند.

یعنی:

ورزشکار

ورزش

در کشور ما چه مراسمی قبل و بعد از شروع سال نو برگزار می شود؟

.....

.....

.....

بعد

قبل

.....

.....

.....

آیا می دانی (روز طبیعت) چه روزی است؟

در این روز چه کارهایی باید انجام داد؟

.....

.....

در کشور ما چه مراسمی قبل و بعد از شروع سال نو برگزار می شود؟

- دید و بازدید
- رفتن به جاهای زیارتی
- رفتن به آرامگاه شهیدان

بعد

قبل

- خانه تکانی
- شرکت در جشن نیکوکاری
- چیدن سفره هفت سین

آیا می دانی (روز طبیعت) چه روزی است؟ ۱۳ فروردین

در این روز چه کارهایی باید انجام داد؟

به طبیعت می رویم - آش و خوراکی همراه خود می بریم و کنار خانواده بازی و تفریح می کنیم و البته از طبیعت مراقبت کرده و زباله های خود را جمع می کنیم و در سطل زباله می اندازیم

۸

با استفاده از کلمات (برگ درختان - سر سبزی - پرندگان) درباره‌ی فصل بهار و زیبایی‌های آن سه جمله بنویس.

.....

.....

.....

.....

۹

در موقع تحویل سال چه دعایی خوانده می‌شود؟ از بزرگ‌ترها بپرس و بنویس.

.....

.....

.....

با توجه به سوالات داده شده، گزینه‌ی مناسب را انتخاب کن.

الف: در میان جمله‌های زیر، کدام یک نادرست است؟

- (۱) تحویل سال لحظه‌ای است که سال نو شروع می‌شود.
- (۲) مردم جهان، نخستین روز سال نو را جشن می‌گیرند.
- (۳) در نوروز کوچک‌ترها به بزرگ‌ترها عیدی می‌دهند.
- (۴) مردم قبل از نوروز در جشن نیکوکاری شرکت می‌کنند.

ب: در چند کلمه از کلمه‌های زیر، اگر با «ان» جمع بسته شوند، به جای «ان» باید «گان» بگذاریم؟

گذشته، نویسنده، پدر، مهمان، پروانه، خفته

(۱) هفت (۲) شش (۳) سه (۴) چهار

پ: به کدام یک از کلمات زیر می‌توان هم «ها» و هم «ان» اضافه کرد؟

(۱) درخت (۲) کلمه (۳) دارو (۴) روستا

ت: عید نوروز در چه فصل و چه ماهی قرار دارد؟

(۱) بهار - خرداد (۲) بهار - اردیبهشت (۳) بهار - فروردین (۴) بهار - تیر

با توجه به سوالات داده شده، گزینه‌ی مناسب را انتخاب کن.

الف: در میان جمله‌های زیر، کدام یک نادرست است؟

- (۱) تحویل سال لحظه‌ای است که سال نو شروع می‌شود.
- (۲) مردم جهان، نخستین روز سال نو را جشن می‌گیرند.
- (۳) ر نوروز کوچک‌ترها به بزرگ‌ترها عیدی می‌دهند.
- (۴) مردم قبل از نوروز در جشن نیکوکاری شرکت می‌کنند.

ب: در چند کلمه از کلمه‌های زیر، اگر با «ان» جمع بسته شوند، به جای «ان» باید «گان» بگذاریم؟

گذشته، نویسنده، پدر، مهمان، پروانه، خفته

(۱) هفت (۲) شش (۳) سه (۴) چهار

پ: به کدام یک از کلمات زیر می‌توان هم «ها» و هم «ان» اضافه کرد؟

(۱) درخت (۲) کلمه (۳) دارو (۴) روستا

ت: عید نوروز در چه فصل و چه ماهی قرار دارد؟

(۱) بهار - خرداد (۲) بهار - اردیبهشت (۳) بهار - فروردین (۴) بهار - تیر